

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie

[COM(2019) 125 final – 2019/0070 (COD)]

(2019/C 282/08)

Zpravodaj: **Panagiotis GKOFAS**

Konzultace	Evropský parlament, 14.3.2019 Rada, 27.3.2019
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná sekce	Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí
Přijato v sekci	23.5.2019
Přijato na plenárním zasedání	19.6.2019
Plenární zasedání č.	544
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	171/01/04

1. Souvislosti

1.1. Dne 13. března 2019 byl rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU, schválen nový mechanismus civilní ochrany Unie. Tento mechanismus představuje rámec pro spolupráci a poskytování pomoci při závažných mimořádných událostech v EU i mimo ni. Mechanismus civilní ochrany EU byl od roku 2001 aktivován ve více než 300 případech. Do tohoto mechanismu se zapojily všechny členské státy EU, dvě země EHP (Island a Norsko), Černá Hora, Srbsko, Bývalá jugoslávská republika Makedonie a Turecko a také OSN (sendajský rámec pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030) a příslušné mezinárodní organizace. V tomto aktu se stanoví, že budou vytvořeny dodatečný soubor zdrojů – tzv. kapacity rescEU –, aby bylo možné poskytovat pomoc v situacích, kdy celkové stávající kapacity nepostačují. Kapacity RescEU budou zahrnovat zejména letecké prostředky pro hašení lesních požárů, jakož i zdroje umožňující rychlou zdravotnickou pomoc při mimořádných událostech a reakci na chemické, biologické, radiologické a jaderné incidenty. Pro zajištění připravenosti a prevence bude mít strategický význam také síť znalostí v oblasti civilní ochrany, která je zaměřena na odbornou přípravu a výměnu poznatků.

1.2. Účelem této změny je zajistit lepší předcházení rizikům díky tomu, že budou členské státy povinny důkladněji rozvinout posuzování svých schopností a přípravu plánů v oblasti zvládání rizik. Platí to zejména v případech, kdy různé členské státy současně zasáhne stejný druh katastrofy, ať už se jedná o přírodní či člověkem způsobené katastrofy nebo o katastrofy související s nečekanými změnami klimatu nebo s nepředvídatelnými silnými zemětřeseními s vysokou četností výskytu, které vedou ke ztrátě lidských životů a k rozsáhlému zničení ekosystémů, civilní a veřejné infrastruktury, hospodářské činnosti a malých podniků ⁽¹⁾.

2. Závěry

2.1. EHSV vítá tento návrh, jehož cílem je přezkoumat a posílit stávající rámec mechanismu civilní ochrany Unie.

2.2. V zájmu zajištění jednotných podmínek pro provádění tohoto mechanismu a s ohledem na vytvoření a zorganizování sítě znalostí v oblasti civilní ochrany by se EHSV mohl podílet na pravidelném přezkumu pokynů pro mapování rizik v rámci zvláštních poradních skupin a také prostřednictvím odpovídajících interinstitucionálních iniciativ (jako je například výroční fórum občanské společnosti pro posuzování a zmírňování rizik, předcházení rizikům a připravenost na ně), a to v partnerství s uznávanými a reprezentativními sociálními a hospodářskými partnery a regionálními přeshraničními sítěmi odolných měst.

⁽¹⁾ Odkazujeme zde na workshop, který se konal dne 10. února 2018 v Neapoli a byl uspořádán v partnerství mezi EHSV a Evropskou komisí (GŘ ECHO) a ve spolupráci se zástupci EKOS a UEAPME, představiteli VR, organizacemi občanské společnosti (WWF, CIME), vnitrostátními organizacemi malých a středních podniků (GSEVEE, CMA Corse, CNA) a odborovými svazy, specializovanými uniijními a vnitrostátními sítěmi v oblasti akademického vzdělávání, výzkumu a odborné přípravy (univerzita La Sapienza, univerzita Fridricha II., Národní ústav pro geofyziku a vulkanologii INGV v Neapoli, Avignon Academy pro malé a střední podniky, Anodos Centre), uniijními sítěmi odolných měst a regionů (Atény, Neapol a Soluň), sdělovacími prostředky a odborným tiskem.

2.3. EHSV vyzývá Radu, Parlament a Komisi, aby posoudily proveditelnost a naplánovaly zavedení evropského střediska odborné přípravy a znalostního centra propojeného se stávajícími strukturami na celostátní a nižší úrovni, včetně center excelence, specializovaných nezávislých výzkumných sítí a dalších expertů schopných bezprostředně analyzovat zásahy v případě mimořádných katastrof. Toto středisko a znalostní centrum by mohlo být soustavně aktualizovaným, konkrétním a dostupným nástrojem pro získávání základních dovedností v oblasti účinného zmírňování rizik, který by byl určen mladým odborníkům a také zkušeným dobrovolníkům působícím v oblasti odborné přípravy pro zvládání mimořádných situací v rámci odolných místních komunit. Popřípadě by bylo možné ho rozšířit tak, aby zahrnovalo třetí země, zejména země sousedící s EU, dále pak ohrožené skupiny obyvatel v izolovaných oblastech, subjekty z oblasti mobility a cestovního ruchu, sdělovací prostředky atd.

2.4. EHSV se domnívá, že je nezbytné začlenit nové cíle a nový přístup mechanismu civilní ochrany Unie náležitým způsobem do rámce stávajících strukturálních a investičních politik. Je mimořádně důležité zajistit odpovídající územní a komunitně vedený rozměr (obzvláště v odlehlých, ostrovních, horských a venkovských oblastech). Opatření přijímaná na úrovni místních komunit jsou nejrychlejší a nejúčinnější způsobem, jak omezit škody vznikající v důsledku katastrof.

V Bruselu dne 19. června 2019.

Luca JAHIER
Předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru